

TYT-II

1. Annemin kış ramazanını yazınkilere tercih ettiğini (yeğlediğini) iyice hatırlıyorum. Yazın

I
günler kısadır; insan bir de bakar, top vakti

II
(İftar zamanı) yaklaşıvermiş. Hâlbuki yazın

III
harareten (sıcaktan) bunalmanızı,

IV
dudaklarınızın susuzluktan böcekkaşuğu gibi kaskatı kesilmesini (kurumasını) bir tarafa

V
bırakınız, bir türlü akşam olmak bilmez ki...
Allah iş güç sahibi olanların (zenginlerin)

VI
yardımcısı olsun!

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Yaban ormanlarının en vahşisi bu Amazon ormanlarıdır. Hissiz ve korkunç bir sessizlik... Başınızın üstü hiçbir güneş damlası geçirmeyen, belki on asırlık karanlık bir kubbeyle kapalıdır. Şayet kayıktan çıkarsanız, ayağınız kâh devrilmiş ağaç cesetlerinin yosunu üzerinde kayar kâh kokmuş ve kara bir çamura gömülür.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Uzun zamandan beri etrafına yüksek binalar yapıldığı için güneş alamamaktadır.

B) Dünya var olduğundan bu yana hava burada hep kapalı ve yağmurludur.

C) Vahşi bir biçimde göğe yükselen ağaçlar güneşin yeryüzüne inmesini engellemektedir.

D) Yıllardır ormanlara dokunulmamış, kubbe biçiminde ağaç yığınları göğe kadar yükselmiştir.

E) Burası insanları gerçek dünyadan kopararak korkunç ve karanlık bir âleme götürmektedir.

3. Üç boyutlu yazıcı teknolojisi onlarca yıldır mevcut fakat genellikle konuyla hobi amaçlı ilgilenen kişilerin ya da özel prototipler üreten tasarımcıların ---- kalmış durumda. Üstelik önceden plastik haricinde (özellikle de metal) bir materyalle ürün yazdırmak epeyce pahalı ve çok yavaş ilerleyen bir süreçti. Şimdiyse bu iş giderek ---- hızlanıyor.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) tekelinde – ucuzlayıp

B) dışında – gelişip

C) gerisinde – basitleşip

D) üstünde – büyüüp

E) egemenliğinde – geriliyor ama

4. (I) Yapay zekâ bir şeyleri tanıma konusunda giderek daha iyi duruma geliyor. (II) Yapay zekâyâ bir milyon tane fotoğraf gösterin, hangilerinde karşıdan karşıya geçen bir yaya olduğunu şaşmaz bir doğrulukla söyler. (III) Ancak yapay zekâ karşıdan karşıya geçen yaya görseli üretmekte başarılı olamıyor. (IV) Üretken çekişmeli ağlar olarak bilinen bu yaklaşımda, iki yapay zekâ sistemi ultra gerçekçi fotoğraflar ya da sesler oluşturmak için birbiriyle yarışıyor. (V) Bu gelişme, makinelere hayal gücüne benzer bir duygu kazandırmaya yarıyor.

Yapay zekânın anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, geliştiği bir alandan söz edilmiştir.

B) II. cümlede, geliştiği alan örnek verilerek somutlaştırılmıştır.

C) III. cümlede, bazı konularda yeterli olamadığı belirtilmiştir.

D) IV. cümlede, iki farklı gelişme karşılaştırılmıştır.

E) V. cümlede insana ait bir özelliğin makineye kazandırıldığından söz ediliyor.

5.

- Sezai Karakoç, düşüncelerini ulusal değerlerden oluşturmasıyla klasik şairler arasında değerlendirilir.
- Düşüncelerini yeni ve kapalı bir üslupla vermesiyle İkinci Yeni kabul edilmektedir.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sezai Karakoç, şiirlerinde ulusal değerleri kapalı bir anlatımla işleme konusunda İkinci Yeni şairleri kadar büyük başarı sağlamıştır.

B) Sezai Karakoç ulusal değerleri imgeli ve sanatlı bir biçimde anlattığı için klasik sanatçılardan ayrı değerlendirilir.

C) Sezai Karakoç'u kimileri ulusal değerleri anlattığı için klasik kimileri kapalı bir üslup kullandığı için İkinci Yeni olarak değerlendirir.

D) Sezai Karakoç, çağdaşlarından farklı bir sanat anlayışı ile yazdığından belli bir grup içine dâhil edilememiştir.

E) Sezai Karakoç'un da içinde bulunduğu geleneğe uygun yazan sanatçılar şiirlerinde kapalı ve imgeli bir anlatım kullanmışlardır.

6. Necip Fazıl Kısakürek "Gıda damarlarımızda döne dolaşa nasıl kan hâline geliyorsa bilgi de sahibinin düşüncelerinde yoğrularak kültür hâline gelir." demişti.

Sanatçı bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

A) Öğrenilen bilgiler insanın düşünce süzgecinden geçirilerek kültüre dönüşür.

B) İnsan sağlıklı beslendiği takdirde bilgili ve kültürlü bir kişi olur.

C) Kültürlü bir insan olmak için çok okuyup bilgi edinmek gerekir.

D) Gıda vücudumuzu beslerken bilgi beynimizi ve kalbimizi besler.

E) İnsan sağlığı elverdiği kadar bilgi ve kültür sahibi olabilir.

7. (I) Ataç deneme alanının en büyük ve önemli yazarlarından. (II) Bütün çalışmalarını bu türde ortaya koyar. (III) Edebiyata ve dile büyük bir tutkuyla bağlı olan yazar bu konuları tekrar tekrar işler. (IV) Kendi kendisi olmasını bilen Ataç, aşırı yönleri dolayısıyla edebiyatımızda en çok tartışılan ve hücumu uğrayanların başındadır. (V) Ancak o yazar ve okuyucuya seçme hürriyeti tanır ve bunu kendisinden başlatır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde kişisel düşünceye yer verilmemiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Susmanın artık dayanılmaz olduğu, daha doğrusu ayranının kabardığı eşikte birdenbire masayı devirip kalkar; masa şangur şungur devrilirdi. Sonra yeniden bir sus pus olma hâli. İşte şiirlerinde de bu hissi almışımıdır, bir şeyler birikir, yoğunlaşır ve aniden patlar.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünlü düşmesi B) Ünsüz türemesi

C) Ses benzeşmesi D) Ünsüz düşmesi

E) Ünsüz yumuşaması

9. Kuantum bilgisayarları bugünün

I
makineleriyle yapılması mümkün olmayan

II
işleri başaracak. Ancak bizler bu güçlü makinelerle ne yapacağımıza henüz karar verebilmiş değiliz. En büyük olasılıklardan

III IV
biri, eksiksiz şekilde molekül tasarlamak
V

olabilir.

Bu parçada altı çizili sözcüklerin hangileri yapı bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I ve II B) II ve IV C) I ve III

D) IV ve V B) III ve V

10.

Artık demir almak günü gelmişse zamandan
Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan
Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol
Sallanmaz o kalkışta ne mendil ne de bir kol

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Zarf-fiil
B) Sıfat-fiil
C) Bağlaç
D) Zaman zarfı
E) işaret sıfatı

11. (I) Sözlüklere dalmak benim için güzeldir; gramerler arasında dolaşmak da güzeldir. (II) Fakat birkaç ciltle sınırlı sözlükler ve gramerler asla dilin kendisi değildir. (III) Sözlükler, bir dilin bütün kelimelerini içine alsalar bile nihayet bir kelimeler listesinden ibarettir. (IV) Gramerler ise bir kurallar sıralamasından başka nedir? (V) Bir gramerde yer alan söz dizimi kurallarını sayısız örneklerle zenginleştirirsiniz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat grubu birden fazla ismi nitelemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. (I) Gecenin geç saatlerinde, her şeyin sustuğu, havanın durulduğu anlarda, bir köşeye çekilip şiir okurum. (II) İçime dolan mısralarda onların atan kalbini duyarım. (III) Bu duyuş, beni benden alır götürür. (IV) Kapalı pencereler ansızın açılır, uyuklayan perdeler uçmaya başlar. (V) Odaya ilkbahar meltemiyle birlikte taze bir ışık dolar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde öğelerin dizilişi “zarf tümleci, zarf tümleci, nesne, yüklem.” biçimindedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Tarım, ihracatta önemli bir yere sahip olması ve birçok sanayi kolunun hammaddesini gidermesi nedeniyle ülke ekonomisindeki önemini korumaktadır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Gereksiz sözcük kullanımından
B) Özne-yüklem uyumsuzluğundan
C) Ek-fiil kullanılmamasından

D) Yanlış anlamda sözcük kullanılmasından

- E) Tamlama yanlışlarından

14. Her insanın hayatı ve kişiliği nasıl farklıysa, yazarlık serüveni de farklıdır. Herkese uyan tüm evreni içine alabilen bir yazma reçetesi olamaz. Kimi kırkıncıdan sonra yazmaya başlar, başarıyı da yakalayabilir. Kimi ise en güzel eserlerini gençliğinde verir. Bazıları bir kitabı on beş senede tamamlar, bazıları üç-beş ayda... “Bunlardan en iyisi uzun zamanda tamamlanmış olanıdır.” diyemeyiz. Bu, yazarın başarısı ve enerjisiyle alakalıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada altı çizili ifadenin gönderme yaptığı sözlerden değildir?

A) Herkese uyan tüm evreni içine alabilen bir yazma reçetesinin olmadığı

B) Bazı insanların kırk yaşından sonra yazmaya başladığı

C) Yazarlardan bazılarının gençlik yıllarında başarılı eserler verdiği

D) Bazı eserlerin ancak on beş senede tamamlandığı

E) Üç-beş ayda eserler yazılabilen sanatçıların olduğu

15. Safranbolu da, tarihi 18. yüzyıla kadar
I
dayanan, her biri ince bir sanat zevkinin ürünü
II
2000'den fazla geleneksel ev yer
III
alıyor. Zamanın yıpratıcı etkisine ve değişime
direnen evlerin 800 adeti koruma altına
alınmış. Karşılıklı iki yamaca, birbirinin
IV
manzarasını ve güneşini kapatmadan, birer
inci tanesi gibi dizilmiş bu eşsiz şah eserleri
V
yakından görün.

**Bu parçadaki numaralanmış sözlerin
hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. (I) Bazen insanın içini dökmeden
edemediği dakikalar olur. (II) Bir dost, bu
dakikalarda erişilmez bir değer kazanır. (III)
Ama her şey bir dostu söyleyemez ki! (IV)
Onun için, hele bir insan yazarsa, içinin gizli
kırımlarını görmesini biliyorsa, masasının
başına geçip kalem eline almadan edemez. (V)
İşte günlük dediğimiz şey, yazarın kendi
kendisiyle alçak sesle konuşmasından
doğmuştur.

**Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili
olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) I. cümlede zarf tümleci sadece zaman
zarfından oluşmuştur.

B) II. cümlede birden fazla sıfat tamlaması
vardır.

C) III. cümlede dolaylı tümleç bir sıfat
tamlamasıyla kurulmuştur.

D) IV. cümlede sıfat-fiil kullanılmıştır.

E) V. cümlede niteleme sıfatıyla oluşmuş bir
sıfat tamlaması vardır.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik
kelimelerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık
yapılmıştır?

A) Bütün aile bireylerinden farklı olarak onun
bal rengi gözleri vardı.

**B) Aşık Veysel yedi yaşındayken geçirdiği su
çiçeğinden dolayı bir gözünü kaybetmişti.**

C) O bizden uzaklaşmaya başladıkça biz
birbirimizden ayrılmamaya ant içmiştik.

D) Dün seni Arnavut kaldırımlı sokakta tek
başına yürürken gördüm.

E) Bahçesindeki karaduttan yaptığı reçelleri
satarak çocuklarının cep harçlığını çıkarırdı.

18. Bazı gezegenlerin yörüngeleri yıldızın
I

Merkür'ün Güneş'e yakın olduğundan daha
yakındır. Ayrıca gezegenler birbirine de çok
yakındır. O kadar ki, II

gökyüzüne bakan bir kişi, III
komşu gezegenin

jeolojik özelliklerini veya bulutlarını görebilir ;
IV

üstelik bu kişiye bu gezegen, V
Ay'ın bize

göründüğünden daha büyük bile görünebilir.

**Bu parçadaki numaralanmış noktalama
işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

19. "Bu bahçe bana ait ^I sadece bana... Benim dışımda kimse giremez buraya!" Bu kadar çok "ben" in yarattığı büyüklük ancak bir devde vücut bulabilirdi tabii ki. Yaşadığı dönemin ikiyüzlü ahlak anlayışına ^{II} insanların bencilliğine ^{III} sevgisizliğine ^{IV} soylu sınıfın kibrine ahlaksızlıkla suçlanacak kadar meydan okuyan Oscar Wilde ^V Bencil Dev'le elimize bir ayna ve bir balyoz veriyor.

Bu parçadaki numaralanmış virgüllerden (,) hangileri, diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) I ve V B) I ve IV C) II ve V
D) II ve III E) III ve IV

20. Ben çok küçükken anneannem bizi dizinin dibine alır, masallar anlatırdı. Bu yaşlı Anadolu kadını Kurtuluş Savaşı yıllarında Samsun'da doğmuş. Düşmanların köye yaklaştığı haberi yayılınca annesi onu bir beşiğe sarıp tüm köylülerle birlikte dağlara kaçırmış. Yani o bir dağ kızı! Doğayı bilir, öyküler işitir, dilden dile getirirdi. Çocukmuş Cumhuriyet'in ilk yıllarında; babası cepheden dönmemiş, annesi onu evlatlık vermek zorunda kalmış. Köyün ileri gelenlerinden bir ailenin yanında büyümüş ve o evin küçük oğlunu büyütüp kendine koca yapmış.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öznellik söz konusudur.
B) Devrik cümleye yer verilmiştir.
C) Örneklemekten yararlanılmıştır.
D) Niteleyici sözcüklere yer verilmiştir.
E) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.

21. Ancak genel anlamda iki tür akrabalıktan bahsedilebilir; birincisi biyolojik soy akrabalığı, ikincisi ise evlilik yoluyla kurulan hısımlık ya da kayın akrabalığı. Bu sınıflandırmanın iki esas işlevi vardır. Öncelikle soyun varlığını ve devamının sağlanması, ikincisi ise statü ve mülkiyetin aktarılması; yani maddi ve manevi anlamda miras. Nitekim Türk Medeni Kanunu'nda da 17. Madde "kan hısımlığı" nı 18. Madde ise "kayın hısımlığı" nı tanımlar.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Baba tarafıyla ilgili eski Türkçe akrabalık terimleri zamanla yerini Arapça, Farsça kelimelere bırakmıştır.

B) Sosyolojik, antropolojik ve etnolojik olarak akrabalığın oldukça geniş ve farklı tanımları ve sınıflandırılmaları söz konusudur.

C) Özellikle geleneksel aile yapısı Türk devlet yapısının en küçük modelidir diyebiliriz.

D) Baba ve anne tarafından gelen akrabalık terimlerini geçmişten günümüze doğru sınıflandırabiliriz.

E) Türk Medeni Kanunu Türklerdeki aile yapısını ve akrabalıkla ilgili terimleri açıklar.

22. (I) Otomobil endüstrisinde son çeyrek asırda, hayalperestlerin hayallerinin ötesine geçen, kâhinleri mahcup eden ve dünyayı hayrete düşüren gelişmeler yaşandı. (II) 1898'de ABD'de her 18.000 kişiye bir otomobil düşüyordu. (III) Bunlar arkasına araba bağlanmış bir bisiklet gibi melez tasarımlardı. (IV) Öyle gürültülüydüler ki hem yollardaki insanları şaşkına çeviriyor hem de atları ürküterek ortalığı birbirine katıyorlardı. (V) Bugünse her sekiz kişiye bir taşıt düşüyor ve bunların en kötüsü bile ilk örnekleriyle karşılaştırıldığında, bir sessizlik ve yararlık harikası.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

23. Adalet Ağaoğlu'nun günlüklerinde kurgu değil, gerçektir ben. Paris'ten aldığı pahalı mı pahalı müzik seti bozuk çıkar. Çamaşır makinası yine taşar. Temizlikçi Emine Hanım yemeği ısıtırken fırınlı bütan gaz ocağının bir düğmesini koparır gider. Kapıcı partcilik yaparken karısı da bahçeye suları damlayan çamaşırıları asar, yazarın diktirdiği canım menekşeleri çiğneyiverir. Bu denli açıktan olur her şey. Kalem bunları da işler. Benin içine sokar. Fildişi kuleden konuşmaz.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazarların birçoğu günlüklerinde gerçekleri kurgulayarak anlatır.
- B) Adalet Ağaoğlu günlüklerinde Paris'ten alışveriş yaptığını vurgular.
- C) Adalet Ağaoğlu günlüklerinde çevresindeki insanlarla yaşadığı sorunlardan söz eder.
- D) Adalet Ağaoğlu günlüklerini "ben" merkezli olarak yazar.
- E) Adalet Ağaoğlu günlüklerinde yaşadıklarını edebiyatçı kimliğinden sıyrılarak, olduğu gibi anlatır.**

24. Roma'da gladyatörlerin yasaklanmasının üzerinden yüzlerce yıl geçti ama sokak göstericileri sayesinde hâlâ yaşıyorlar; tabii belli kurallar çerçevesinde. Turistler genellikle Sezarlarla ya da Kleopatralarla fotoğraf çektirmekten memnun ama fiyatlar 50 dolara kadar çıkabiliyor. Yeni bir düzenlemeyle fotoğraf başına sabit bir ücret belirlendi: beş dolar. Ayrıca göstericilerin ruhsat almaları da gerekiyor; bunun için dolandırıcılıktan sabıkalı olmamaları şart.

Bu parçadan Roma'da turizm ile ilgili olarak

- I. Roma tarihinin turizm gelirleri bakımından ülke ekonomisine katkısı büyüktür.
- II. Yeni düzenlemelerle turistlerin ekonomik olarak tarihî unsurlara ulaşması kolaylaşmıştır.
- III. Kleopatra ya da Sezar olarak turistlerle fotoğraf çektirecek kişilerin özel izin alması gerekmektedir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

25. Çeviri yaparken sözlükleri kullananlar, kendi tecrübelerini ve tercüme yeteneğini kullanmalıdır. Tercüme işi pratik ve faydalı bir şekilde yapılmak isteniyorsa, sözlüklerdeki kelimelerden yararlanarak evrensel bir çeviri yapılmalı; sözlüklere tam bağlı kalmaksızın onlardan yararlanılmalıdır. Her metin, kendini sözlüğün bağlayıcılığından kurtarmalıdır. Çünkü metinlerin tercüme esnasında, sözlükte bulunan ve aranan kelimenin tam karşılığı olmayan ifadeler karşısında çaresiz kalma tehlikesi genelde mevcuttur.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisi üzerinde durulmaktadır?

A) Çeviri yapılırken farklı sözlüklerden mutlaka yararlanılması gerektiği

B) Büyük sözlüklerin bağlayıcı olduğu ve çeviri sırasında yetersiz kalabildiği

C) Birden fazla sözlük kullanılarak her dilden çeviri yapılabileceği

D) Evrensel bir çeviri yaparken sözlük kadar yeteneğin ve tecrübenin de önemli olduğu

E) Evrensel bir çeviri yaparken sözlükteki kelimelerin anlamı tam karşılamadığı

26. Şairin değeri kendisi tarafından belirlenemeyeceği gibi çağdaşları tarafından da tam anlamıyla belirlenemez. Değerlendirmeler sonraki zamanlarda yapılmalıdır. Birçok şair, yaşadığı dönemde çok büyük beğeni toplar ama ilerleyen zamana kalıcı bir iz bırakmadığından ismi silinir. Bazı şairler de zamanlarında beğenilmemelerine rağmen geleceğe öncülük ederler. Sonuçta kalıcılık, şiirsel iletişime dayanır. Şiirin iki türlü akıbeti vardır: Yok olması veya antik değer kazanması.

Bu parçaya göre;

I. Yaşadıkları dönemde şairlerle ilgili yapılan değerlendirmeler doğru olmaz.

II. Bazı önemli şairlerin değeri yaşadıkları dönemde anlaşılabilir.

III. Şairin kalıcı olması, şiirleri aracılığıyla insanlarla kurduğu iletişime bağlıdır.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I, II ve III

D) II ve III E) I ve II

27. İstanbul'un bir sürü Sivas, Erzincan, Giresun, Tunceli'den müteşekkil bir yer olduğunu düşünüyorum. Herhalde beş altı Sivas, üç dört Karabük, iki üç Erzincan, Tokat falan vardır. Bunların hepsi bildikleri gibi, kendi alışkanlıklarıyla yaşıyorlar. Hepsinin kendi derneği, kahveleri var. Mevlitleri, sünnetleri, düğünleri cenazeleri hep kendi usullerine göre. Mesela çoğu buraya gömülmüyor. İstanbul'un taşraya giden otobüslerinin bir kısmı cenaze taşıyan otobüslerdir.

Bu sözler, aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

A) İstanbul'da taşradan bu kadar fazla insan olmasının sebebi ne olabilir?

B) İstanbul'un Anadolu'nun daha çok hangi şehirlerinden göç aldığını düşünüyorsunuz?

C) Uzun yıllar Anadolu'da çalıştıktan sonra döndüğünüzde İstanbul'u nasıl gördünüz?

D) Taşradan İstanbul'a göç eden insanlar neden doğdukları yere defnedilmek istiyorlar?

E) Anadolu'nun farklı şehirlerinden İstanbul'a gelen insanlar kültür çatışması yaşıyor mu?

28. (I) Yapay kan, tamamen yerli bir ürün olacağı için Türkiye'nin ileride oluşabilecek kan ihtiyaçlarının dışarıdan karşılanması zorunluluğunun önüne geçecek. (II) Kan ürünleri, çok hayati olduğu kadar çok da tehlikelidir. (III) Çünkü birtakım istenmeyen kimyasallar veya biyolojik etmenler eklenebilir. (IV) Ayrıca insanlara enjekte edilen bu yapay kan, zaman içinde vücuttan doğal yollarla da atılıyor. (V) Bu nedenle ülkemizin ihtiyacı olan hemoglobini temelli kan stokunu kendimizin sağlaması son derece önemlidir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangileri yer değiştirirse, parça anlamlı bir bütün olur?

A) IV ve V B) II ve IV C) I ve II

D) III ve V E) I ve V

29. Gerçekten çok yetenekli oyuncularımız var. Ama ben mesleği sadece oyunculuk olarak görmüyorum. Tiyatro insanı olmak başka bir şey; tiyatroyu bir bütün olarak görmek, yaşamın odağına yerleştirmek, oyunculuğun ötesinde yönetmen olmak, oyun çevirmek, uyarlamak, yazmak, bir tiyatro kurmak, kaptanı olarak fırtınalı denizleri aşır gemiyi limana ulaştırmak, tiyatronun toplumsal, politik sorumluluğunun bilincinde olmak, karanlık günlerde yol gösteren bir deniz feneri gibi ışık saçmak...

Bu sözleri söyleyen kişiden aşağıdakilerin hangisi beklenemez?

- A) Tiyatroyu hayatın bir yansıması olarak görme
- B) Eserleriyle insanları aydınlatıp onlara yol gösterme
- C) Tiyatronun yazımından oynanmasına kadar her alanında yer alma
- D) Toplumsal ve siyasi sorumluluklarının farkında olma

E) Oyunlarının geniş bir izleyici kitlesine ulaşmasını sağlama

30. İnsan çocukluktan başlayarak sayılmayacak çoklukta nedene bağlı bir kişilik, sonra bilişsel yeteleri geliştikçe kendine özgü bir kimlik edinmeye başlar. Onu bir yere, bir toprağa, dağa, denize, okula, aileye, arkadaşlara ve kendisini ilgilendiren pek çok unsura bağlayan kimliği, düşünsel donanımıyla etten ve kemikten bir bütün çıkarır ortaya.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Kişi, dünyaya gelişinden itibaren bir kimliğe sahiptir.
- B) İnsanın kişiliği, çocukluğunda şekillenir ve ileriki yaşlarında değişmez.
- C) İnsanın kimliği, yaşadığı çevreye ve düşünme yeteneğine göre şekillenir.**
- D) Vücut yapısı insanın kimliğini ve kişiliğini etkileyen önemli bir etkidir.
- E) Akıl, insanın kişiliğinin ve kimliğinin oluşmasında ilk sırada yer alır.

31. Bir metin yazmak istiyor insan, bir hikâye anlatmak istiyor. O metne veya hikâyeye dair hisleri, sezgileri, merakları oluyor. İlerledikçe mizah, fantezi, oyun gibi unsurlar yavaş yavaş kendini dayatıyor; var oluyor, metne-hikâyeye sızıyor. Bir süre sonra o rotada ilerler hâle geliyor. Klasik tabirle, niyet ettiğin hikâyeye bir yerden sonra kendi içeriğini ve üslubunu inşa etmeye başlıyor.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Başarılı bir yazar, metinde ya da hikâyede hayallerini ve meraklarını yansıtır.

B) Hikâyeye ya da metin önceden düşünüldüğü biçimde değil yazıldığı sırada kurgulanır.

C) Yazar, hikâyesini oluştururken başka kişilerin ve olayların etkisi altında kalır.

D) Hikâyede yazarın hislerinin ve sezgilerinin önemli bir yeri vardır.

E) Yazar, hikâyesinde mizah anlayışını ve fantezilerini gösterebilmelidir.

32. Türkiye Arkeolojik Yerleşmeleri Projesi ekibi, İç Anadolu bölgesindeki arkeolojik yerleşmelerle ilgili bir rapor hazırladı. Rapora göre buralardaki tahribata neden olan etkenlerin başında tarım faaliyetleri ve yoğun yapılaşma geliyor. Ancak özellikle Eskişehir ve civarında sıkça rastlanılan definecilik ciddi bir tehdit unsuru. Bölge halkının yorumlarına göre definecilik bir tür tutku hatta hastalık.

Bu parçaya göre

- I. tarım faaliyetleri
- II. yoğun yapılaşma
- III. definecilik

gibi etkenlerden eski yerleşim yerleri için en büyük tehdidi oluşturan aşağıdakilerden hangileridir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

33. Orta Asyalı atalarımızın Çinlilerle mücadelesinden geriye kalan en somut kanıtların başında Çin Seddi geliyordu. Bu tarihi öğrenen birçok gencin aklında Çin Seddi belki de bilinen ilk yazılı Türk anıtlarından ya da adı unutulmuş atlı göçer step halklarının mezarlarında bıraktığı eşsiz ve incelikli sanat eserlerinden daha çok yer etti. Çin Seddi'ne ve Çin entrikalarına rağmen Çin'e sızmayı başaran Kolsuz Kahraman ya da Alpago gibi roman kahramanları en az iki kuşağın belleğine kazandı.

Bu parçada Çin Seddi'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Çinlilerle Türklerin mücadelesi sonucu yapıldığına
B) Birçok Türk gencinin Türk yazıtları ve mezar anıtlarından çok burayı bildiğine
C) Kolsuz Kahraman'ın bu sedde rağmen Çine sızmayı başardığına
D) Her dönem tarihî romanların çoğunda Çin entrikalarıyla birlikte işlendiğine
E) Orta Asya Türklerinin daha incelikli sanat eserleri ve anıtlar bıraktığına

34. Bizans İmparatorluğu üzerinden Yunan kültürünü çok iyi tanıyan Araplar, Hint kültürünü de biliyorlardı. Üstelik bu iki kadim kültürü tanımakla kalmamış; felsefi, bilimsel ve yazınsal konuları yorumlamış, geliştirmişlerdir. Tarihsel süreç içinde İspanya'nın eline geçen bu kültürel kazanım, Avrupa Rönesans'ını hazırlayan düşünsel zemini sağlamış, üniversitelerin kurulması, bu zemini daha da sağlamlaştırmıştır.

Bu parçaya göre;

- I. Arapların Hint ve Yunan kültürünü iyi bilmeleri
II. Arapların felsefi, bilimsel ve edebî konuları yorumlayıp geliştirmeleri
III. Arapların kültürel birikiminin İspanyolların eline geçmesi ve üniversiteler kurulması
durumlarından hangileri Rönesans'ı hazırlayan zeminin olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

35. Gazeteci:

(I) ----

Aydın:

- Ben Ankara'da Devlet Tiyatrosu ile sözleşmeli çalıştım. Orada bile bazen maddi problemler yaşayabiliyoruz. Böyle bir durumda Ankara'da yaşamsal ihtiyaçları karşılamak zor olabiliyor. Tiyatro oyuncuları da başka çözüm arıyor. İstanbul büyük bir mıknatıs ve burayı tercih ediyorlar.

Gazeteci:

(II) ----

Çıkacak işin ne kadar güzel olduğunu düşünerek yapmak kadar kötü bir şey yoktur. Tavsiyem, yaptıkları işin ne kadar güzel, kendilerinin ne kadar hünerli olduğunu düşünmemeleridir. Kimse kendi sesini, görüntüsünü, güzelliğini, konuşmasını, aşkını ve acısını bu kadar yükseklere koymasın. Herkes kendini çok sevsin ama kendini seve seve yaşamasın.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Ankara Devlet Tiyatroları'nda çalışırken yeterince para kazanıyor muydunuz?
(II) İnsanlar iş yaparken nasıl bir psikoloji içinde olmalılar?

B) (I) Tiyatro sektörü sanatçılara maddi olarak yeterince kazanç sağlıyor mu?
(II) Sanatçıların kendilerine güvenmeleri ne ölçüde olmalı?

C) (I) Son yıllarda Ankara'da tiyatroya ilgi İstanbul'a oranla daha mı az?
(II) Tiyatro sanatçıları kendilerini toplumun neresinde görüyorlar?

D) (I) Devlet tiyatro sanatçıları maddi olarak destekliyor mu?
(II) Tiyatrocular yaptıkları işe ne kadar değer veriyorlar?

E) (I) Ankara'da iyi bir eğitim alan oyuncuların bir kısmının İstanbul'a gitmesinin sebebi nedir?

(II) Tiyatro ile ilgilenenlere vermek istediğiniz bir mesaj veya tavsiye var mı?

36. Türk mutfak kültürünün önemli bir temsilcisi olan “güllaç”, kültür tarihi yönünden olduğu kadar dil açısından da dikkati çekmektedir. Türkçe birçok dil bilgisi kitabında, ses bilgisi başlığı altında incelenen ses olaylarından biri de kaynaşmadır. Bu ses olayı için verilen örneklerden birkaçı “niçin, ayol, cumartesi, sütlaç” olarak sıralanmaktadır. Dolayısıyla kaynaşma olayı için verilen örneklerden biri de “güllaç” sözcüğüdür. Söz konusu kaynaklarda bu sözcüğün, “sütlaç” sözcüğüne bir örneksime (analoji) olduğu kabul edilerek örnekler arasına konulduğu ve sözcüğün yanlış bölümlenerek gül+lü aş biçiminde değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güllacın Türk mutfak kültüründe önemli bir yeri olduğu
- B) Kaynaşmanın dil bilgisi kitaplarında “Ses Olayları” başlığı altında değerlendirildiği
- C) “Niçin, ayol, cumartesi, sütlaç” sözcüklerinde ses aşınması olduğu
- D) “Sütlaç” ve “güllaç” sözcüklerinin sanıldığı aksine yapı bakımından birbirinden farklı olduğu**
- E) Bazı sözcüklerin yapıları incelenirken yanlış değerlendirmeler yapılabileceği

37. ve 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Medya organları az çok takip edildiğinde, çokbilmişlik hastalığı, uzman kişiler tarafından hemen fark edilebilir. Maalesef bu kişilerin arasında başka sahaların uzmanları bile bulunmaktadır. Bu tip kişiler, bir alanda ihtisas yapmadığı hâlde ahkâm kesen beyanatlar vermektedir. Örneğin bir jeoloji profesörü Osmanlı Türkçesinin fonetik açıdan Türk diline uygun olmadığını iddia edebilmekte ya da bir siyaset bilimi doçenti tarihteki ilk ateistin, panenteist görüşleriyle bilinen Spinoza olduğunu çok rahat söyleyebilmektedir. Bu durum bunları söyleyen kişi için ciddi bir alay konusu olmaya ve itibar kaybına sebep olabilir. Ciddiyetsiz olarak görülen bu kişinin kendi uzmanlık alanındaki çalışmalarına da şüpheyle bakılmasına yol açabilir.

37. Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Güncel konulardaki tartışmaları ve bilimsel programları medyadan izlemektedir.
- B) Uzman kişilerin alanları dışındaki konularda da bilimsel bilgi vermelerini eleştirmektedir.
- C) İnsanların televizyonlardaki bilimsel programlarla ilgilenmediklerine inanmaktadır.
- D) Toplumun uzman kişilerce bilgilendirilip aydınlatılacağını öngörmektedir.

E) Uzman kişilerin her konuda az çok bilgi sahibi olması gerektiğine inanmaktadır.

38. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tanık gösterme**
- B) Açıklama
- C) Örnekleme
- D) Tartışmacı anlatım
- E) Sebep-sonuç ilişkisi

39. ve 40. soruları parçaya göre cevaplayınız.

(I) Salda Gölü; yaban ördekleri için doğal bir yaşam alanıdır. (II) Ayrıca çevresinde bulunan ormanlar pek çok kuş türü ve memeliye ev sahipliği yapmaktadır. (III) Bol miktarda magnezyum içeren gölde bu magnezyumu tüketen bakterilerin atıkları ile hidromanyezit minerali ortaya çıkmaktadır. (IV) Bu mineralin birikmesiyle oluşan adacıkların boyu bazen su yüzeyinden 8 metre kadar yukarı çıkmaktadır. (V) Dalgaların ve rüzgârın aşındırmasıyla bu adacıklardan kopan parçalar sahile taşınmakta ve sahilde beyaz bir görüntüye neden olmaktadır.

37. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) I B) II C) III D) IV E) V

38. Bu parçadan hareketle Salda Gölü'yle ilgili

I. Suların çekilmesiyle bazı yerlerin bataklığa dönüştüğü,

II. Gölün çok derin olması nedeniyle yüzmenin zor ve tehlikeli olduğu,

III. Biriken mineralle oluşan adacıkların yüksekliği,

IV. Çevresindeki ormanlarda pek çok hayvanın barındığı,

bilgilerinden hangilerine ulaşamaz?

A) II ve III B) I ve IV C) III ve VI
D) I ve II E) II ve IV